

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 2 P, félévre 4 P, egész évre 7 P.

HIRDETÉSI ÁRAK:
1 hasáb szélességben mm. soronként 10 fillér.

Főszerkesztő:
HARTNER NÁNDOR

Szerkeszti:
ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat,
Horthy Miklós ut 18 szám / Telefonszám 71.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVI. évfolyam. / 48. szám.

ÁRA 16 fillér.

November 27. — Péntek.

Pörösködő vendek...

Érdekes és a vend ember gondolkodásmódjára jellemző pörben döntött néhány nappal ezelőtt a muraszombati járásbíró. 10 filléres nézeteltérés terebélyesedett perré és amikor megtörtént az igazságszolgáltatás — 100 pengő perköltséget fizetett ki a vesztes...

Két jómódu, becsületes vend iparos az ügy hőse. — Lajos elküldte kisleányát Károly üzletébe bevásárolni. A kisleány aprópénzzel fizetett, közte egy 10 filléssel. Két nappal a vásárlás után Károly azt üzeni Lajosnak, hogy a kisleánya érvénytelen 10 filléssel fizetett. Lajos felháborodik, szerinte a 10 filléres jó, még forgalomban van. Elrohan Károlyhoz, hogy ezt magyarázza... Nem értik meg egymást, nem tudnak megegyezni a 10 filléres „nagy” problémájában. A vita hevében Károly tojásokat vagdal Lajoshoz. Per lesz az ügyből — a vesztesnek 100 pengője siratja a nézeteltérést.

De sok más hasonló eset is történik nap-nap után a Muravidéken. Egyik földbirtokos mesélte a következő történetet:

Még a jugoszláv uralom idejében Völgyköz községben feküdt egy vitás földdarab. Nem volt könnyű dolog megállapítani, hogy kié. Másnak a nevén szerepelt a telekkönyvben, más gazdálkodott rajta, más fizetett utána adót... Abban az időben két gazda veszekedett a negyedholdnyi földdarab tulajdonáért. Egyik sem engedett. „Inkább rámegy a vagyonom, de megmutatom, hogy nekem van igazam!” — mondta mindkettő. Biróságra mentek. A vesztes fellebbezett. Kérte, hogy szálljon ki a törvényszék. Megfizették a helyszíni tárgyalás költségeit, ami maga több volt, mint amennyit az egész negyedhold ért...

A földre ipari célból szüksége volt egy harmadik személynek is. Elment a helyszíni tárgyalásra és megkérdezte a két gazdát, mennyit ér szerintük a vitás darab. 3.000 dinárt (300 pengőt) — mondták mindketten.

— Rendben van. Ne veszekedjenek rajta tovább — volt a válasz. — Fizetek az egész földért 6.000 dinárt, mindegyiküknek 3.000—3.000 dinárt. Így mindketten megkapják, amit maguk szerint a föld ér, mindkettőjüknek igazuk lesz.

— Hohó! Nem úgy van az kérem! A 6.000 dinár egyedül engem illet! — kötötte meg magát egyik.

— Én sem megyek bele az üzletbe, a 6.000 dinár a jog szerint az enyém! — makacskodott a másik is.

Az üzletből nem lett semmi. És mi lett az ügy vége? Addig veszekedett, perlekedett, fellebbezgetett a két gazda, addig jártak az ügyvédekhez, míg végül a költségek 26.000 dinárra emelkedtek és mindkettőjüket tönkretette a hosszú pereskedés. — Hát megérte ezt az a negyedhold föld?

Vagy egy másik eset. — Egyik gazdának a puskája szobája falán volt felakasztva. Átment hozzá a

Hartner Nándor a városfejlesztésről beszélt Muraszombat képviselőtestületének közgyűlésén

Az 1942 évi pótdadó 98%, az 1943 évi 75% lesz

Szombaton délután ülést tartott Muraszombat képviselőtestülete. A közgyűlésen Hartner Nándor országgyűlési képviselővel az élükön megjelentek Muraszombat városatyái csaknem teljes számban. Letárgyalták az 1943 évi költségvetést, amelyet egyhanguan elfogadott a képviselőtestület. A pótdadó a jövő évben 75%-os lesz. 1941-ben a pótdadó 62%, 1942-ben 98%.

Hartner Nándor országgyűlési képviselő a városfejlesztéssel kapcsolatos terveiről mondott beszédet. A városfejlesztés legfontosabb tennivalói egyelőre a Kossuth Lajos utca és a Szabadság-tér déli oldalának a rendezése.

Bérházzal egybekötött tüzoltó-otthont és szertárt is kell sürgősen létesítenie a községnek.

Lipics József városbíró meleg szavakkal köszönte meg Hartner Nándor értékes szavait és a község népének adott hangot, amikor kijelentette, hogy Muraszombat szellemi vezetőjének elsősorban ma is Hartner Nándort tekintik.

Benyújtották és jóváhagyták az

szomszédja, nézegette a puskát, végigtapogatta, közben a megtöltött fegyver elsült és a golyó a mennyezetbe furódott.

Néhány nap múlva a puska tulajdonosa megjelenik ám Muraszombatban, hogy „tanácsot kérjen az uraktól”. Elmondja az esetet és kijelenti, hogy be akarja pörölni a szomszédot.

— Miért, hát nem fizette meg a szomszéd a kárt? — kérdezik tőle.

— Dehogyan kérem! Megcsináltatta a falat, ki is fizette, amibe került — vallja meg a fegyver gazdája. — Hát akkor miért akarja perelni? — csodálkoznak.

— Azért, mert hogy mert ő az én puskámhoz nyulni? ... — hangzott a válasz.

Alig lehetett lebeszélni a megmérgezett gazdát arról, hogy ügyvédhez menjen és perköltségekbe verje — semmiért — magát is, meg a szomszédját is.

Egy másik tragikomikus eset:

Egyik gazdának adóssága volt egyik muraszombati pénzügyésznél. A pénzügyésznél telekkönyvi igazolásra volt szüksége. Felszólította a gazdát, hogy a fennálló rendelkezések értelmében ezt csináltassa meg. 7 pengő 50 fillérbe kerül az egész dolog. — A gazdának azonban más volt a véleménye. Csak azért sem csináltatta meg az igazolást. Inkább perre vitte az ügyet. És mi lehetett a per vége?

ingatlan adás-vételi és a járdaszabályozási szabályrendeleteket. A köz-

ségi alkalmazottak részére karácsonyi segílyt állapítottak meg.

Néhányan már megkapták a Nemzetvédelmi Keresztet az alsólendvai járásból

Vasárnap ünnepélyes keretek között adták át több Zala vármegyei kintutetettnek a Nemzetvédelmi Keresztet. Az új nemzetvédelmi keresztetek között alsólendvai járásbeliek is vannak, névszerint a következők: Könye Dezső Kebeleszentmárton, jelenleg gáborjánházi, Toplák István lendvavásárhelyi, Dóra Ferenc szécsiszentlászlói, Berdén István kebele-

szentmártoni és Horváth Imre kebeleszentmártoni, jelenleg muraszombati lakosok.

Ezzel természetesen a kintutetések nem fejeződtek be, hanem tovább folytatódnak. A legközelebbi csoportban értesülésünk szerint sokkal több alsólendvai járási kintutetett kapja meg a Nemzetvédelmi Keresztet.

S. I.

Hartner képviselő Bodóhegyen

Hartner Nándor országgyűlési képviselő és a MÉP kerületi szervezőtitkára az elmúlt vasárnap Bodóhegyen vettek részt értekezleten. A bodóhegyi iskolában tartott képviselői beszámoló meghallgatására Zoltánháza, Sürüháza, Buzahely és Bokrács községekből is eljöttek az érdeklődők.

Az értekezlet előtt Vargay Gyula körjegyző üdvözölte szép beszédben a képviselőt és kérte, hogy támogas-

sa a bodóhegyi körjegyzőség jóra való népét. Hartner Nándor beszámolt a kül- és belpolitikai helyzetről, valamint a közellátási kérdésekről. Beszéde után több közellátási kérdést hoztak szóba és panaszokat adtak elő.

Hartner képviselő választ adott a kérdésekre és megígérte segítségét. A képviselő meleg ünneplésével ért véget az értekezlet.

2.600 pengő költség kifizetése után mégis csak meg kellett csináltatnia az igazolást...

Hosszu sorát lehetne még elmesélni a hasonló eseteknek. Vidám történetek, nevetésre ingerelnek, de ha mélyükre nézünk, egy jóra való, derék, becsületes nép sok bajt, gondot és könnyet hozó betegségét látja meg bennük az ember. A lékevesztett pereskedési kedvet, a „csak azért is megmutatom, ha rámegy is a vagyonom” szomorú szellemét.

Sokszor foglalkoztunk már e hasábon azzal, hogy a vend nép mennyire közel áll gondolatvilágában, érzéseiben, szokásaiban magyar testvérehez. A magyar ember jószokásait megtalálod a vendben, de a rossz szokásait is... Ez a nagy pereskedési kedv is erre mutat. A magyar ember sem hagyja az igazát, még akkor sem, ha a vélt igazság csak az övé... Különösen a liberális korban volt számos „fülemüle-per” (azon veszték össze, kinek a fáján énekel a fülemüle...) Magyarországon. Ma már — hála Isten — javul a helyzet. Trianon megtanított bennünket arra, hogy ne veszekedjünk minden semmisségért egymás között, hiszen ugyanis olyan kevés az igazi jóbarátunk a Nagyvilágon!

A mai komoly idők a muravidéki vend-magyar népet is arra intik, hogy fegyelmezze magát! Ne kicsi egyéni sérelmek megtorlására pazarolja ener-

giáját, hanem fordítsa tehetségét, munkakedvét, szorgalmát a közösség céljainak szolgálatára. Lejárt már a „csak azért is megmutatom, hogy nekem van igazam” gondolkozásmódnak az ideje. Ma ne a pereskedésben mutassa meg a vend ember, hogy legény a gáton, hanem a zugolódás nélküli lemondásban, az áldozatvállalásban, az egész nemzet, a közösség ügyeinek hü szolgálatában.

„Jó, vagy rossz ez a 10 filléres” — kérdésből ne csináljon magának senki sem 100 pengős perköltséget, felesleges mérgeledést és gondot. János és József, Károly és Lajos értsék meg egymást. Ne tojásokat, vagy becsületsértéseket vagdossanak egymáshoz, hanem fogjanak össze és közös munkával igyekezzenek szolgálatára lenni községüknek, hazájuknak és így önmaguknak is!

Hiszen minden becsületes jóra való emberek. Minek hát a béke megzavarása, minek hát a veszekedés, az egység megbontása? Ezzel nem használnak sem hazájuknak, sem önmaguknak! Ne pörösködjék hát annyit a vend nép és tanulja meg végre: nem csak egyedül él az ember a világon, hanem társai is vannak, akiknek a keresztény ember meg tud bocsátani és akinek a kedvéért áldozatot is tud vállalni!

ifj. Szász Ernő.

Jelenségek a muraszombati sorozáson

Soroznak Muraszombatban. Lelkes fiatalok sietnek a Bánfi-féle vendéglő felé, ahol a sorozóbizottság székel. Meglepő az a szives készség és öröm, ahogy a vendévidék fiatalsága a sorozást fogadta és örömdetes az a készség és büszke öröm, ahogy a sorozóbizottság előtt megáll és átérzi hazafiúi kötelességét.

Nincs szükség nógatóra és biztatásra. Pontosan megjelenik valamilyeni és magabiztos öntudatos fegyelmelmezéssel teljesíti a sorozóbizottság előírásait. Hivatalos aktust kell végezni és nem szabad érzékenykedni, de mégis büszke öröm fakaszt könnyet szemembe, annak a büszkeségnek érzése, amely már sokszor elfogott, amikor Muraszombatról, erről a végvárról, amely ugy lelkemhez nőtt, olyasvalamit kellett megálapítanom, amit az életküzdelemben nem mindenütt láttam. A 22 éves megszólás nem tudta kiirtani ennek a népnek lelkéből azt a katonai szellemet, amely őt a világháború mindenkor megbízható katonájává avatta. A sorozáson megjelent ifjúság lelki fegyelmelmezéséből az volt megállapítható, hogy apáik szívesen emlékeznek vissza és nem felejtették el azokat a

bajtársi erényeket, amelyek a vendéglő az elmúlt világháború derekán küzdő hőseivé avatták.

Megpróbálom vendül megszólítani némelyiket. Tiszta magyarsággal és büszkén felelgetnek. A sorozáson nincs semmi kényelmetlen és neheztelő érzésem, mert valamennyien szívesen jöttek és talán akkor kellene magyaráznom, ha valamelyik nem válna be, mert ebben az esetben igen megharagudnának a bizottságra.

A sorozás után fényképezésre invitálják a bizottságot, mert meg akarják örökíteni azt a pillanatot, amikor beváltak és a bajtársi honvédelet országútján megindultak. Ebből a képből egy életre szóló dísz lesz az apró házikók falán és talán generációk fognak emlékezni a honvédatadás büszke pillanataira. Ezután fegyelmelmezett magyar nótaszóval, hetyke, önérzetes, de máris nagyon katonás rendben vonulnak végig a városban. Az őszi szél sok-sok nemzetiszínű és színes pántlikát lobogtat utánuk és mutatja, hogy még nincs ugyan felöltve a honvédegyenruha, de a leányszívek máris megdobbantak a délceg ifjak után.

Igaz örömet éreztem ezzel a sorozással kapcsolatban, büszke voltam a muraszombati ifjúságra, amely bebizonyította, hogy nem tért el az ősi hagyományoktól, lelkében élénken él a magyar katonabecsület és a hazaszeretet lángja magasan lobog. Ez az áldozatkészség, büszke öntudat megerősítette bennem azt az érzést, hogy győzni fog a magyar és nagy lesz országa birtoka és ebben a Hazában hűséges vend testvéreink megtalálják azt a nyugodt békés otthont, ahol alkotó erényeikkel, munkás alaposágukkal nemcsak boldogulni, hanem gyarapodni és sokasodni fognak. Adja Isten, hogy így legyen és ezért lelkes munkánkkal még sokáig dolgozhasunk és segíthessük őket a most néhez, rögzös életuton.

Muraszombat, 1942. évi nov. 24.

MÓRO CZ IMRE, községi főjegyző.

KÖZPONTI MOZI DITTRICH, MURASZOMBAT

november 28.-án, szombaton 5 és 1/2 óra
november 29.-én, vasárnap 3, 5, és 1/2 óra

SZÖRÉNYI

PÁGER

SZILASSY

„Régi keringő”

Zenés vígjáték - vidámsággal és romanlikával.

november 30.-án, hétfőn 1/2 óra
december 1.-én, kedden 1/2 óra
december 2.-án, szerdán 5 és 1/2 óra

BIJOU (Szumátra angyala)

MARLENE DIETRICH

Kik fizetnek hadkötelezettségi adót és hadmentességi váltságot?

Budapestről jelentik: A rövidesen tárgyalás alá kerülő törvényjavaslat szerint a hadmentességi váltságot minden olyan állampolgár fizeti, aki 24. évét betöltötte, de 70. évét még nem haladta meg és ezidőközben katonai szolgálatra vagy honvédségi munkára igénybe nem veszik. A hadkötelezettségi adó mértéke súlyosabb, mint a hadmentességi váltsagé, mert

ez az adó a hároméves tényleges katonai szolgálat alóli mentesség ellenében jár. Egyszer s mindenkorra vetik ki és három év alatt kell negyedévi egyenlő részletekben fizetni. Ezzel szemben a hadmentességi váltság csak a háború vagy a háborús veszély tartamára vethető ki.

A hadmentességi adó a jövedelem 4/10-a körül lesz.

Szovjet offenzíva Sztalingrád visszafoglalásáért

Berlinből jelentik: Az elmúlt héten ismét mozgásba jött a keleti arcvonal. A szovjet elkeseredett támadást folytat Sztalingrád visszavételéért. A német véderőfőparancsnokság jelentése szerint Sztalingrádtól délnyugatra és a nagy Don kanyarban a szovjet ember és hadianyag kíméletlen pazaro-

lása árán betört a donmenti védelmi állásainkba. az ellenintézkedések folyamatosan vannak. A heves elhárító harcokban két nap alatt 10 páncélos dandárt semmisítettek meg a szovjet csapatok. A szovjet veszteség halottakban és sebesültekben ugyanezen idő alatt 40.000 ember.

Angolszász páncélosok a tengely csapdjában

Berlinből jelentik: Észak-Afrikában is éreztetik már hatásukat azok az intézkedések, amelyeket a tengely haderők tettek az angolszász támadás kivédésére. A tuniszi határvidéken nagy páncélos és gépesített köteléket csaltak a tengely csapdjába. Tunis védelme egyre biztossabbnak látszik! Az Egyiptomból kiinduló angol offenzívát Rommel továbbra is si-

keresen hátráltatja. Az angol lendület máris megtört.

— Magyar-nyelvtanfolyamot rendez a Muravidéki Népművelési Ki- rendeltség Muraszombatban. Mindazok, akik a tanfolyamon részt ohajtanak venni, jelentkezzenek pénteken, november 27-én este 6-tól fél 8 óráig az elemi iskolában Német Pál gimnáziumi tanárnál.

HIREK

— Eljegyzés. Dr. Keresztes Márta állami gimnáziumi h. tanárno és dr. Tárczy Miklós közkórházi főorvos, mb. igazgató jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A Muraszombati Kaszinó Egyesület rendkívüli közgyűlése. A Muraszombati Kaszinó Egyesület a Korona szállóban lévő helyiségében november 29-én délelőtt 11 órakor alakuló rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Alapszabályok letárgyalása, 2. Tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság választása, 3. Egyéb indítványok megvitatása.

— 8 órakor zárnak szombatnként a muraszombati borbélyok mindaddig amíg az elsőtétítés kezdete este 8 órakor lesz. Amennyiben az elsőtétítést ismét későbbi időpontra rendelik el, a borbélyok is visszaállítják régi zárórájukat.

— Meghívó. Mura Sport Egylet ezennel tisztelettel meghívja tagjait az 1942. évi november hó 28.-án, szombaton este 1/2 órakor a Bánfi-vendéglőben levő egyesület helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésére. A közgyűlés tárgysorozata a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 242.000/1942 V. M. K. sz. rendelete értelmében az alapszabályok átalakítása.

— MÉP titkári értekezlet Szombathelyen. Vas, Sopron és Zala vármegyék Magyar Élet Párt vármegyeyi és kerületi szervezőtitkárai szerdán délelőtt értekezleten vettek részt Szombathelyen. Az értekezleten megjelent vitéz dr. Szücs István főispán és Kósa Lajos országos központi titkár. A Muravidék általános helyzetéről, hangulatáról és kívánásairól ifj. Szász Ernő titkár számolt be. Az alsórendvői járás helyzetéről Sabján István titkár tett jelentést.

— Mikulásra - karácsonyra leg- szebb ajándéktárgy a könyv! Értékes könyvek között válogathat olcsó áron Háhn Izidor papirkereskedésében.

— A legközelebbi országosvásár december 5-én, szombaton lesz Muraszombatban.

— Mikulásra vagy karácsonyra Mont Blanc töltőtollat ajándékoz- zon! Kapható Háhn Izidor könyv és papirkereskedésében. Kaphatók még Pelikán töltőtollak, tintenkulik, diszes albumok olcsó árban.

— Traktorianfolyam Székesfe- hérvárott. A felsődunántuli Mező- gazdasági Kamara, Szombathely 1943. január 11-től 30.-ig terjedő időben traktor- cséplő és vetőmagtisztító gép- kezelői tanfolyamot tart Székesfehérvárott a Gróf Szécsenyi István Ipari Középiskolában. Részvételi díj 20 P. Félárú 3. osztályu vasuti jegyre 1.50 P. fizetendő be a Kamara címére (csekszámla 53.241). Étkezéssről szállásról mindenki maga gondoskodik. Érdeklődés és jelentkezés (jelentkezési határidő 1942. dec. 15.) a Kamaránál.

Különszám Muraközről

Az Ujvidéken megjelenő „Reggeli Uj- ság” a 22 éves megszállás alatt a délvi- déki magyarság bátorhangu nagy politikai napilapja, a visszacsatolás óta pedig a Délvidék legterjedtebb napilapja, karácso- nyi ünnepi számában foglalkozik a Mu- raköz ipara- kereskedelme- közgazdaságá- val és mindazzal, ami Muraközi- eket a legjobban érdekli.

Megszólaltatja a „Reggeli Ujság” ezen számában Muraköz összes politikai, társá- dalmi és közgazdaságának vezető egyéni- ségeit, foglalkozni fog a Muraközt érdek- lő minden problémával. A „Reggeli Uj- ság” mint a visszatért Délvidék legbefo- lyásosabb, legolvasottabb és legterjedtebb lapja, ezen ünnepi számmal azon célt tűzte maga elé, hogy feltárja a Muraköz sok elintézetlen problémáját és felhívja az arra hivatottak figyelmét a Muraközre.

A „Reggeli Ujság” ezen ünnepi számá- nak munkatársa a közeli napokban sorre látogatja Muraköz minden számbavehető városát és községét, hogy személyes je- lenlétével állítsa össze ezen nagy ünnepi szám anyagát. — Örömmel üdvözljük a „Reggeli Ujság” ezen közérdekű mun- kásságát, amelynek támogatására olvasói- kat is kérjük.

A kenyérgabona és az árpa beszállítatásának újabb szabályozása

Csökkentették a kenyérgabona és a kenyér fejadagot

A hivatalos lap szombati számában közli a m. kir. minisztérium rendeletét a kenyérgabona és árpa beszállításának újabb szabályozásáról, s a közellátásügyi miniszternek a rendelet végrehajtásáról kiadott utasítását.

A rendelet csökkenti a kenyérgabonafejadagot

olyképpen, hogy az évi 240 kg-os fejadag 20 kg-mal, a 180 kg-os 15 kg-mal, a 120 kg-os pedig az 1942. évben született gyermekeknél 60 kg-mal, a többiekénél 10 kg-mal csökken. Az évi 60 kg kenyérgabonára kiadott pótlóanyag érvénye évi 30 kg-ra csökken. Ez az utóbbi csökkentés nem vonatkozik a szegődményes (konvenció) éves cselédek és az időszakos munkások (sommások) pótlófejadagjára. Mindazok, akik az előző terméskorban megállapított kenyérgabonamennyiséget termésükből megtartották, vagy azt megszerezték, kötelesek a csökkentések folytán mutatkozó különbséget a Hombárnak (bizományosnak) beszállítani. A gazda ugyancsak köteles a szegődményes (konvenció) cselédek számára megmaradt, vagy megszerezett évi kenyérgabonamennyiség 8%-át a Hombárnak (bizományosnak) beszállítani. A közellátásügyi miniszter

az ellátatlanok kenyérfejadagját egyidejűleg napi 20 dkg-ról 16 dkg-ra csökkentette.

Az, akinek családi, gazdálkodási viszonyainak megváltozása cséplési elszámolásnál ejtett hiba, mulasztás, elvonás, vagy bármely más ok következtében kenyérgabonából (buzából, rozsból, kétszemesből) és fel nem használt vetőmagból háztartási és gazdasági szükségletet meghaladó készlete van, szintén köteles feleslegét a Hombárnak (bizományosnak) beszállítani. Aki ennek a beszállításnak eleget tesz, az ellen büntetőeljárás indítani nem lehet.

A rendelet

az árpakészletekre vonatkozóan

ugy intézkedik, hogy a gazdasági szükségletet meghaladó mennyiséget a Hombárnak (bizományosnak) kell beszállítani. A gazdasági szükséglet megállapításánál a termelő birtokában lévő minden egyes szarvasmarha és minden egyes sertés után 1 q-t, a tenyészkoca után pedig a várható szaporulat részére további 1 q-t kell számításba venni. A beszállítási köteleesség nem terjed ki arra az árpamennyiségre, amely bérhizlálásra szolgál.

Aki kenyérgabona, vagy árpa beszállítására köteles,

folyó évi december hó 5-ig jelenítenie kell a községi előjáráságnál,

hogy mennyi kenyérgabona, vagy árpa beszállítása terheli. Ez alkalommal igazolnia kell azt is, hogy ku-

ricabeszolgáltatási kötelezettségét teljesítette-e. A bejelentéssel egyidejűleg a bejelentőnek be kell nyújtania a saját és háztartásához tartozók kenyérgabonajegyeit (pótlójegeit) és amennyiben gabonalapja van, a gabonalapot is.

Ugyancsak december 5-ig be kell mutatni a községi előjáráságnak azoknak a gabonajegyeit (pótlójegeit) is, akik kenyérgabonabeszolgáltatására nem kötelesek, hogy a kenyérgabonajegynek (pótlójeget) a fejadag csökkentése következtében fel nem használható szelvényeit levágják.

A Hombár (bizományos), vagy a kenyérgabonaeladására engedéllyel rendelkező malom ezután csak olyan kék kenyérgabonajegyre szolgáltathat ki gabonát, amelyen a községi előjárás igazolja a tulajdonos vásárlási jogosultságát. Minden vásárlási körzetben csak az abba tartozó községek (városok) igazolásával ellátott kék kenyérgabonajegyeket szabad beváltatni.

A Hombár (bizományos, vagy malom) csak havonként és csak az arra a hónapra érvényes kenyérgabonaszelvényeket válthatja be.

A rendelet intézkedik

A kenyéradag csökkentésének oka:

nem elegendő az ország ellátására gabonatermésünk!

Dr. Szász Lajos közellátásügyi miniszter péntek délelőtt sajtóértekezletet tartott, amelyen tájékoztatta a magyar sajtó képviselőit mindazokról az intézkedésekről, amelyek a kenyérgabonahiány áthidalását célozzák. A miniszter beszédében hangoztatta: a közellátást új alapokra helyezi, hogy a szervezett rendszeres közellátást biztosíthassa.

Átmenetileg azonban súlyos intézkedésekre van szükség, mert az új rendszert csak a jövő gazdasági évben tudjuk érvényesíteni. Addig csak annyit adhatunk a közellátás céljaira, amennyi rendelkezésre áll. Ha tehát bizonyos terményből nem áll olyan mennyiség rendelkezésre, amennyi a szükségletet fedezi, úgy a szükséglet kielégítését kénytelenek vagyunk korlátozni.

A rendelkezésünkre álló kenyérgabonakészlet ugyanis messze nem elegendő arra, hogy a szükségleteket az eredetileg megállapított mértékben kielégíthessük.

Kenyérgabonaszükségletünk 31,5 millió mázsa, amellyel szemben — a cséplési ellenőrzés eredményei szerint — a terméseredmény csupán 26 millió mázsa. Már most intézkedni kell tehát a nehézségek áthidalása iránt, mert mindennap, amellyel késlekedünk, a nehézségeket csak fokozza.

Amikor ezeket az adatokat a magyar közvélemény tudomására hozzuk úgy érzem, véget vetünk annak a suttogó propagandának, amely azt akarta elhitetni az ország közvéleményével, hogy a közellátási nehézségek oka a német és olasz szállításokban rejlik. Azt mondják, többet szállítottunk szövetségeseinknek, mint amennyi a belső szükséglet kielégítése után lehetséges lett volna.

A helyzetet őszintén feltártam a német és olasz kormány képviselői előtt is. Titkolni valónk szövetségeseinkkel szemben nincs.

26 millió mázsa terméseredmény mellett szövetségeseink részére —

elszámoló bizottságok

szervezéséről is, akik a bejelentéseket ellenőrzik. A bizottság tagjait a közellátási kormánybiztos nevezi ki és pedig egy tagot lehetőleg a községi képviselőtestület tagjai, kettőt pedig a helyi viszonyokat ismerő, büntetlen előéletű, megbízható és mezőgazdasági szakismeretekkel rendelkező állampolgárok közül. Ha az elszámoló bizottság azt állapítja meg, hogy a bejelentésre kötelezett a bejelentésnek egyáltalán nem, vagy a valóságnak meg nem felelően tett eleget, erről az előjáráságnak jelentést tesz, amely a beszállítási kötelezettséget a bizottság jelentése alapján állapítja meg. Az, akinek kenyérgabona, vagy árpa van birtokában, köteles az elszámoló bizottságnak a szükséges felvilágosításokat megadni, helységeit, raktárait felnyitni, könyveit felmutatni, általában lehetővé tenni, hogy az elszámolóbizottság a bejelentés helységeiről a helyszínen is meggyőződhessek. Ellenkező esetben a bizottság az illetékes közbiztonsági közeghez fordulhat s azt azonnali karhatalom nyújtására felhívhatja. A közellátásügyi miniszter a bejelentési és beszállítási kötelezettség teljesítését a csendőrség és rendőrség közreműködésével, saját közegei útján felülvizsgálhatja.

Ezzel egyidejűleg a közellátásügyi miniszter a buzaliszikiőrési arányát 90%-ra, a rozst pedig 85%-ra emelte fel.

Néhány darab

konkolyozógép (TRIÓR)

megérkezett és raktárról szállítható.

Na zálogi mámo nikelko TRIEROV, stere odámo po nisziki cejni.

Stiván Ernő műszaki nagybereshedés Muraszombat

szálás a legtöbb vidéken kielégítő, a másodikat, meg a harmadikat bizony fönkre tette a nyárvégi szárazság, forróság.

Nem panaszkodhatunk általában amiatt sem, hogy a magtermés rossz lett volna. A holdankinti termések elég magasak — de „kevés volt a hold”, amelyen magot lehetett főgni. Így végső eredményben az összes magtermés nem sok. Ha nem is lesz a tavasszal — ezt már most látjuk — lucernából olyan végzetes vetőmaghiány, mint 1942. évben volt, a készleteket azért be kell osztani, hogy mindenhová jusson, ahová kell. Lesz is!

A gazdák az elmúlt tavasszal szerzett szomorú tapasztalatokon okulva, iparkodnak maguknak vetőmagot biztosítani.

Ez csak dicsérendő igyekezet.

Sok gazda már most lefoglalja azt a mennyiséget, amelyre szüksége lesz — a szomszédjánál.

Ez ellen sem lehetne kifogást tenni, ha az így szerzett lucernamag biztosan jó volna.

A tapasztalat azonban sokszor ennek az ellenkezőjét mutatta.

A gazdaságban levő gépekkel a lucernamagot nem lehet kifogástalanra megtisztítani. Ki lehet belőle szedni sok törmelék, gyommagot, — de már az arankát nem.

Ezzel szemben az a lucernamag, amelyet a kereskedők állami ömlesztéssel hoznak forgalomba, bonyolult gépeken (mágneses tisztítóberendezéseken) van áteresztve. Ki van abból szedve az aranka is.

Csak az ilyen, fehérbárcás lucernamag a megbízható. Lucernást mindig több esztendőre szánva vetünk. Ha 4—5 évig akarjuk használni — megéri, hogy a vetőmag árával ne takaróskodjunk.

Nem mindig az az olcsó, ami kevesebbe kerül!

Fehérbárcás lucernamagot vásároljunk — ha drágább is.

Az állami vetőmagvizsgáló állomás bizonylata azonban csak azt tanúsítja, hogy abban a mintában, amelyet leg gondosabban vettek — nem találtak arankamagot. Azért az megeshet, hogy az egész zsákban, vagy a kocsirakományban el-elcsúszott belőle néhány szem. (Az egész mennyiséget nem lehet szemenként megvizsgálni.) Így azután megtörténhet, hogy abban a lucernásban, amelynek fehérbárcás volt a vetőmagja — mégis lehet egy-néhány kis, arankás folt — de semmi esetre sem sok.

GAZDATANÁCSADÓ

Lucernavetőmag beszerzése

Az utóbbi két esztendő igen nagy pusztítást végzett lucernásainkban. Az árvíz, talajvíz, meg a sok eső, (a nyár elején) nagyon sok, még olyan korú lucernást pusztított ki, amelyekre a gazda még jó néhány évig számított. Sajnos, hogy az országnak azok a részei szenvedtek a talajvíztől a legtöbbet, amelyek lucernatermesztés szempontjából a legfontosabbak. Az Alföldön sok, még jó erőben levő lucernást ölt ki a nedvesség.

Az első vizes esztendő után megpróbálták a gazdák a hiányok pótlását. Ezek közül az új vetések közül is sok „megfúlladt”.

Igy azután hiába volt az első ka-

Dolincsar, Möröcsar, Goricsánec
Hangoztatja réges-régen:

Jó magyar
bornak
nem kell céger

Finom badacsonyi és egyéb balatonmelléki borok szolid áron nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók

Titán János

bornagykereskedőnél — Kiszombal.

raktáron

HOFHERR SCHRANTZ

mezőgazdasági gépek, szecskavágók, darálók, ekék stb. raktáron. — CSÉPLŐGÉP és TRAKTOROK a legrövidebb időn belül szállíthatók.

Stiván Ernő, műszaki nagykereskedés
Muraszombat
Telefon 39.

OLAJOK, ZSIROK, gépalkatrészek és felszerelés, szerszámáru és mindennemű felszerelés. GÖLYŐSCSAPÁGYAK minden méretben raktáron.

